
Kyrkomötet
Kyrkolivsutskottets betänkande 2009:12

Svenska kyrkan och landsbygdsarbetet

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2009:31 om Svenska kyrkan och landsbygdsarbetet. I motionen föreslås att Kyrkostyrelsen ska verka för en levande landsbygd där människor kan bo och ha sin utkomst samt ha tillgång till en närvarande kyrka.

Med anledning av en motion beslöt Kyrkomötet förra året att ge Kyrkostyrelsen i uppdrag att sammanställa och lyfta fram de erfarenheter som finns i stift och församlingar av Svenska kyrkans landsbygdsarbete. Utskottet kan nu konstatera att Kyrkostyrelsen behandlat ärendet. Ett seminarium har hållits och en webbsida har utvecklats. Utskottet anser därför att Kyrkostyrelsen redan verkar för det som motionärerna efterfrågar och föreslår därför att motionen ska avslås.

Innehåll

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut	3
Motionens förslag.....	3
Motion 2009:31 av Sten Persson m.fl., Svenska kyrkan och landsbygden.	3
Bakgrund.....	3
Kyrkostyrelsens behandling av ärendet från 2008 års kyrkomöte	3
Sveriges kristna råd	4
European Christian Environmental Network	4
Utskottets överväganden.....	4
Svenska kyrkan och landsbygdsarbetet.....	4

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

KI 2009:12

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2009:31.

Motionens förslag

Motion 2009:31 av Sten Persson m.fl., Svenska kyrkan och landsbygden.

Kyrkomötet beslutar att uppdra till Kyrkostyrelsen att verka för en levande landsbygd där människor kan bo och ha sin utkomst samt ha tillgång till en närvarande kyrka.

Bakgrund

Frågan om Svenska kyrkans landsbygdsarbete behandlades vid förra årets kyrkomöte. I motion 2008:5 föreslogs att Kyrkostyrelsen skulle få i uppdrag att ta fram en strategi för Svenska kyrkans arbete med landsbygdsfrågor.

För en utförligare bakgrundsbeskrivning hänvisas till utskottets betänkande (KI 2008:13). I det redovisas inledningsvis några av de olika definitioner som finns i Sverige av begreppen landsbygd och glesbygd och utskottet konstaterar att gles- och landsbygd finns i alla delar av Sverige fastän i växlande omfattning. I betänkandet lämnas därefter en redogörelse för Sveriges program för landsbygdsutveckling åren 2007–2013, Leadermetoden, riksorganisationen *Hela Sverige ska leva*, Finlands evangelisk-lutherska kyrka och Church of Englands arbete med landsbygdsfrågor samt Svenska kyrkans arbete med landsbygdsfrågor.

Utskottet konstaterade vid sin beredning av motionen (KI 2008:13) att det inte trodde att en av den nationella nivån antagen strategi för Svenska kyrkans landsbygdsarbete skulle bidra till en utveckling av landsbygdsarbetet utan att strategin måste växa fram i församlingar och stift.

Däremot ansåg utskottet att en utveckling av landsbygdsarbetet skulle kunna stödjas av den nationella nivån genom att den sammanställer och lyfter fram de erfarenheter som finns inom Svenska kyrkan och andra kyrkor. Vidare påtalade utskottet att den nationella nivån exempelvis skulle kunna erbjuda mötesplatser för erfarenhetsutbyte och inspiration.

Utskottet föreslog därför att motionen skulle avslås och att Kyrkomötet i stället skulle ge Kyrkostyrelsen i uppdrag att stödja utvecklingen av Svenska kyrkans landsbygdsarbete i stift och församlingar. Kyrkomötet beslöt i enlighet med utskottets förslag och gav Kyrkostyrelsen i uppdrag att sammanställa och lyfta fram de erfarenheter som finns i stift och församlingar av landsbygdsarbete.

Kyrkostyrelsens behandling av ärendet från 2008 års kyrkomöte

I bilaga 2 till Kyrkostyrelsens skrivelse 2009:2, Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå år 2008 redogör man för hur ärendet KmSkr 2008:23 Strategi för Svenska kyrkans landsbygdsarbete behandlats.

I mars 2009 genomförde kyrkokansliet tillsammans med Härnösands stift ett seminarium, Landsbygden i framtidens kyrka. Seminariets målgrupp var stiftskanslichefer och stiftsdirektorer. Seminariet samlade drygt 20 deltagare och innehöll föredrag, samtal och reflektion.

Till stöd för stifts och församlingars utveckling av landsbygdsarbetet har under våren 2009 utarbetats en webbsida www.svenskakyrkan.se/landsbygd. Sidan vill informera och inspirera till att församlingarna fortsätter att utveckla sitt landsbygdsarbete. Webbsidan är ett första steg i arbetet med att synliggöra Svenska

kyrkans erfarenheter av landsbygdsfrågor. Sidan kommer att publiceras på det nya intranätet och uppdateras av kyrkokansliet i samarbete med stift och församlingar.

Sveriges kristna råd

En viktig uppgift för Sveriges kristna råd (SKR) är att länka samman medlemskyrkornas eget arbete inom olika områden. Det gör man genom att erbjuda mötesplatser för idéutbyte, skapa nätverk, ge kommunikationsservice och stöd för ekumenisk bearbetning, publicera material och samordna gemensamma aktiviteter.

SKR:s styrelse har beslutat om fyra prioriterade områden i kyrkornas påverkansarbete under år 2009. Ett av dessa områden är klimat- och miljöfrågor.

Något direkt arbete med inriktning på landsbygdsutveckling bedrivs inte av SKR, men indirekt främjar man det genom sitt engagemang i klimat- och miljöfrågor. Ett exempel är att SKR i mitten av augusti i år rekommenderade alla medlemskyrkor att ta fasta på det som det Tredje europeiska ekumeniska mötet (EEA3) i Sibiu 2007 rekommenderade, för värnande av skapelsen och främjande av en hållbar livsstil som kan motverka klimatförändringar, nämligen att under perioden 1 september till 4 oktober ordna böndagar för skapelsens bevarande.

Insatser för att rädda skapelsen och motverka miljöförstöring framstår enligt SKR allt tydligare som de allra viktigaste av mänsklighetens uppgifter.

European Christian Environmental Network

Inom Konferensen för europeiska kyrkor (KEK) finns nätverket European Christian Environmental Network (ECEN) som har fokus på miljöfrågor. Nätverket ägnar sig inte specifikt åt landsbygdsfrågor, men indirekt genom att tala om vikten av att värna skapelsen, handla lokalt och tänka närproducerat.

Inom nätverket finns det flera arbetsgrupper. En av dessa (Creation Day and Worship) inbjuder alla kyrkor i Europa att årligen, under perioden 1 september till den andra söndagen i oktober, fira skapelsen "Creation Time". Inför varje år utarbetas material för bl.a. gudstjänster och liturgi. I det material som utarbetades till år 2007 fanns fyra olika teman och ett av dessa var landsbygd.

Utskottets överväganden

Svenska kyrkan och landsbygdsarbetet

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2009:31.

Utskottet konstaterade förra året, vid behandlingen av den motion som då handlade om Svenska kyrkans landsbygdsarbete, att det är ett angeläget område som tas upp i motionen. Svenska kyrkan kan genom sin närvaro på landsbygden spela en viktig roll där. Utskottet trodde däremot inte att en av den nationella nivån antagen strategi för Svenska kyrkans landsbygdsarbete skulle bidra till utveckling av landsbygdsarbetet utan att det måste växa fram i församlingar och stift. Kyrkomötet beslöt i enlighet med utskottets förslag att ge Kyrkostyrelsen i uppdrag att sammanställa och lyfta fram de erfarenheter som finns i stift och församlingar av landsbygdsarbete.

Utskottet kan nu konstatera att Kyrkostyrelsen redan hunnit behandla ärendet. Ett seminarium med föredrag, samtal och reflektion om landsbygden i framtidens kyrka har hållits och en webbsida har utvecklats. På den vill man informera och inspirera till att församlingarna fortsätter att utveckla sitt landsbygdsarbete. Sidan kommer att publiceras på det nya intranätet och uppdateras av kyrkokansliet i samarbete med stift och församlingar. Utskottet anser därför att Kyrkostyrelsen

redan verkar för en levande landsbygd med tillgång till en närvarande kyrka och föreslår därför att motionen ska avslås.

KI 2009:12

Uppsala den 23 september 2009

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Vanja Björsson, ordförande

Marie Schött, sekreterare

Beslutande: Vanja Björsson, ordförande, Bo E Nilsson, Birgitta Lindén, Rolf Forslin, Johan Lothigius, Hakon Långström, Gunvor Åsblom, Ann-Sofie Persson, Olof Kjellström, Elisabet Nilsson, Roland Johansson, Sofia Särdaqvist, Helén Lindbäck, Kerstin Zetterberg och Terence Honglo.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Mary Österström, Catarina Fondén, Christina Berglund, Ingemar Åhs, Markus Holmberg och Berit Simonsson.

Biskoparna Ragnar Persenius och Lennart Koskinen har deltagit i utskottets överläggningar.